

Okuma Anlama - Deyimler ve Atasözleri

KİRPİNİN DİKENLERİ

Topraktan evinde sürekli toprağı kazarak bir ordan bir oraya giderek ve yiyecek biriktirerek yaşayan köstebek arkadaşı kirpinin haline pek üzülyormuş. Kirpi kendisi gibi toprağın içinde rahatça hareket edemiyor, dikenleri yüzünden işlerini yapmakta zorlanıyor bir de üstüne üstlük kendini hiç sevmiyormuş. Konuyu arkadaşları tavşana açmaya karar vermiş. Ne de olsa "Akıl akıldan üstündür" demiş kendi kendine. Tavşana konuyu açmış.

Tavşan köstebeğe:

- Her canlı kendinde olan özelliklerle mutlu olmayı bilmelidir. Neden kendini değiştirmeye çalışıyor ki, demiş.

Bu arada yanlarına gelen kirpi yine ağlamaklı bir sesle:

- Bıktım artık bu dikenlerden kimse yanıma bile yaklaşmıyor, siz olmasanız hiç dostum da olmaz. Buna bir çare bulmalıyım, demiş.

Tavşan her ne kadar nasihat etse de, nasihatlar kirpinin bir kulağından girmiş öteki kulağından çıkmış. Aklına koymuş bir kere. Dikenlerinden kurtulacakmış. Tavşanı arkalarında bırakarak yola koyulmuşlar. Köstebek acısına dayanabilirse dikenlerini kazıyabileceğini söylemiş. Kirpi'de hiç düşünmeden kabul etmiş. Acı çeke çeke kirpi dikenlerinden kurtulmuş. Aynaya bakmış kendini çok beğenmiş. Onlar güzelleşmekle uğraşırken gizlice onları seyreden kurt çoktan harekete geçmiş. Önce dikensiz kalan kirpiyi bir lokmada yutmuş. Sonra da köstebeği afiyetle yemiş.

Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını sözlükten bularak birer cümlede kullanalım.

Nasihat: .....

Kazımak: .....

Diken: .....

Çare: .....

Güzelleşmek: .....

Lokma: .....

Aşağıda verilen soruları metne göre cevaplayalım.

- Kirpi hangi özelliğinden dolayı kendini beğenmiyormuş?
 Kibirli olması   Dikenli olması   Tembel olması
- Köstebek arkadaşı kirpi için kime danışmaya gidiyor?
 Tavşana   Kurta   Aslana
- Tavşan köstebeğe nasıl akıl veriyor?
 Sen başkalarının işine karışma.
 Her canlı kendinde olanla mutlu olmalı.
 Kirpinin dikenlerini kazıyın.
- Kirpinin sorunu neymiş?
 Dikenlerinden dolayı kendini beğenmemesi
 Köstebeğin onu beğenmeyip arkadaşlık yapmaması
 Tavşanın ona küşmüş olması
- Aşağıda verilen atasözü ve deyimlerde boş bırakılan yerleri verilen kelimelerle dolduralım.

Ayağını ..... göre uzat.	<input type="text" value="kulaklarına"/>
Bir kulağından girip öteki ..... çıkmak.	<input type="text" value="zararla"/>
Ağız ..... varmak.	<input type="text" value="akıl"/>
Can çıkmayınca ..... çıkmaz.	<input type="text" value="akıl"/>
..... akıldan üstündür.	<input type="text" value="kurt"/>
İçi ..... sığmamak	<input type="text" value="yorganına"/>
Çobansız koyunu ..... kapar.	<input type="text" value="küpe"/>
Öfkeyle kalkan ..... oturur.	<input type="text" value="sirke"/>
Kulağına ..... olmak.	<input type="text" value="huy"/>
Bedava ..... baldan tatlıdır.	<input type="text" value="içine"/>
Bindiği ..... kesmek.	<input type="text" value="dalı"/>
	<input type="text" value="kulağından"/>

Okuma Anlama - Atasözleri

SİVRİSİNEK VE FİL

Afrika'da bir ormanda
Bir fil yaşarmış ağaçlar arasında
Büyük cüssesi, kocaman hortumuyla
Kaçırırmış tüm hayvanları korkuyla
"Dev gibiyim beni kimse tutamaz
Zaten önümde hiçbir hayvan duramaz"

Dermiş her önüne gelene
Kibirle dolaşmış ormanda gerine gerine
"Herşeyi kendim yaparım.
İstemiyorum kimseye yok ihtiyacım"
Dediği günlerin birinde görmüş,
Bir sivrisinek yanına gelmiş.
"Bu dünyada her canlının değerine
Vardır ihtiyacı, muhtaç olursun sen de birine"
Sözlerini duyan fil bağırması,
"Kulağımın dibinde bir sinek vızıldamış
Güleyim bari,
Benim bir sineğe mi ihtiyacım varmış?"
Bu sözlerden alınan sivrisinek uçup gitmiş hemen
Bir gün bu sözleri sana hatırlatacağım derken
Ormanda fil dişi avlayan avcılarının sesi duyulmuş.
Fil bu avcılardan hemen kaçmaya koyulmuş.
Acele ederken düşmüş tuzaklarına
Dişlerini sökeceklerken bir vızıltı duymuş kulaklarında
Selam vermiş sivrisinek önce arkadaşına
Sonra zehirli oklarını batırmış avcılara
Oracığa yığılmış avcılar kalkamamışlar
Fil kurtulmuş ağlardan sivrisinekle kaçmışlar.
Sivrisineğin sözleri filin kulaklarında çınlamış
"Her canlının bu dünyada bir değerine ihtiyacı varmış."

1. Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım, doğru olan cevabı işaretleyelim.

☞ Fil nerede yaşıyormuş?

- Ormanda Dağlarda
 Kırlarda

☞ Fil kimleri korkuyla kaçırmış?

- İnsanları Hayaletleri
 Hayvanları

☞ Fil kendini neye benzetiyor?

- Canavar Cüce
 Dev

☞ Fil nasıl bir hayvanmış?

- Korkunç Şaşkın
 Kibirli

☞ Filin bir gün kendisine ihtiyaç duyacağını söyleyen hayvan hangisidir?

- Maymun Karasinek
 Sivrisinek

☞ Ormana ne avlamak için gelmişler?

- Fil dişi Kuş
 Geyik

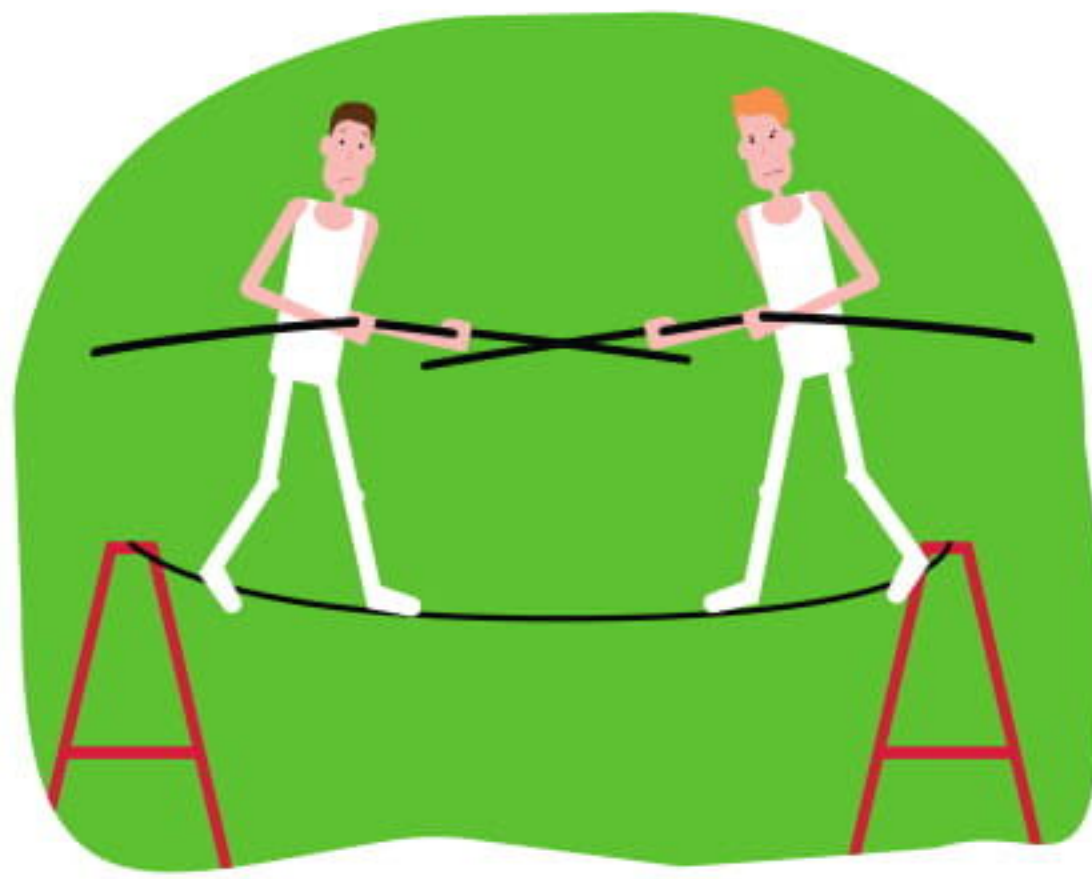
☞ Fil avcılardan kaçarken nereye düşmüş?

- Kuyuya Göle
 Tuzağa

☞ Sivrisinek avcılarını etkisiz hale getirmek için ne kullanmış?

- Zehirli ok Zehirli su
 Zehirli gaz

2. Aşağıda görselleri verilen atasözlerini altlarına yazalım.

Öğrendiklerimizi Pekiştirelim - 11

1. ■ Kör
● Sağır
★ Hasta
"..... ile yatan şaşkı kalkar"
atasözünde boşluk bırakılan yere
yukarıdaki sözcüklerden hangisi
getirilmelidir?
A. ■ B. ● C. ★
2. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi-
nin konusu diğerlerinden farklıdır?
A. Birlikten kuvvet doğar.
B. İşleyen demir pas tutmaz.
C. Bir elin nesi var iki elin sesi
var.
3. "Acele işe şeytan karışır." ata-
sözünün anlamı aşağıdakilerden
hangisidir?
A. Muhafaza edilmeyen şey kay-
bolur.
B. Düşünüp taşınmadan, çabuk
davranılarak yapılan işten iyi
sonuç beklenilmemelidir.
C. Yeni felaketler eskilerinin acısı-
nı unutturur.

4. "Bir işe girişen kişi, o işin güçlük-
lerini, sıkıntılarını ve masrafları-
nı göze almalıdır çünkü bu işin
durumunu, sorumluluğunu kendi
isteğiyle kabul etmiştir."

Yukarıda anlatılan kişinin duru-
munu özetleyen atasözü aşağıda-
kilerden hangisidir?

- A. Dost acı söyler.
B. Ev alma komşu al.
C. Hamama giren terler.

5. Aşağıdakilerden hangisi atasözü-
dür?

- A. Söz gümüşse sükut altındır.
B. Açık kapı bırakmak.
C. Başına çorap örmek.

6. Aşağıdakilerden hangisi atasözü
değildir?

- A. Ağacı kurt, insanı dert yer.
B. Etekleri zil çalmak.
C. Dost acı söyler.

7.

Görselde anlatılan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- B. Aç ayı oynamaz.
- C. Meyve veren ağacı taşlarlar.

8. "..... akçe ..... gün içindir." atasözünde boşluk bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A. Ak-kara
- B. Beyaz-yeşil
- C. Kırmızı-mavi

9. "Ana gibi yar, ... gibi diyar olmaz." atasözünde boşluk bırakılan şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İstanbul
- B. Ankara
- C. Bağdat

10. I. Kendi düşen ağlamaz.

II. Tembele iş buyur sana akıl öğretsin.

III. Akıl yaşta değil baştadır.

Numaralandırılmış atasözlerinden hangisi "tembellik" ile ilgilidir?

- A. I
- B. II
- C. III

11. "Aç ..... oynamaz." atasözünde bahsedilen hayvan aşağıdakilerden hangisidir?

12.

Kendi zararına kendisi neden olanın yakınmaya hakkı olmaz.

Hakan'ın açıkladığı atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Kendi düşen ağlamaz.
- B. Bal tutan parmağını yalar.
- C. Damlaya damlaya göl olur.